

Veense Post

VOORUITSTREVEND & VRUZZINNIG, VROLIJK, VERNIEUWEND & VERGROENEND



Nieuwsblad van GroenLinks Veenendaal
December 2014 - Oplage 250 exemplaren

Van de redactie

Het jaar 2014 ligt achter ons. Een jaar dat vooral gekenmerkt werd door een zomer die weinig rust bracht en die een aaneenschaking werd van bruttal geweld. Russische machtspolitiek in Oost-Europa, toomeloos geweld in Syrië en Irak, onrust in vele andere staten in het Midden-Oosten. Een vliegtuig dat naar beneden werd geschoten drukte ons Nederlanders met de neus op de feiten: de wereldpolitiek gaat niet aan ons voorbij.

In eigen land lijkt het dieptepunt van de crisis bereikt te zijn. Alhoewel de ca. 630.000 landgenoten die op zoek zijn naar een baan, alsmede de vele ZZP'ers die op zoek zijn naar nieuwe opdrachten daar vooralsnog weinig aan hebben. Steeds meer mensen hebben moeite om rond te komen. Bureau's voor schuldhulpsanering draaien overuren. Voedselbanken moeten te hulp schieten om te voorzien dat bij armlastige enouder-gezinnen alleen nog maar *macaroni met tomatensaus* op tafel staat. Goede initiatieven uiteraard, maar je zou zeggen: in een samenleving waar zo iets nodig is, is structureel iets mis... Elders in dit blad besteden we dit keer aandacht aan de keerzijde van deze medaille en gaan we in op het onderwerp *Rijkdom in Veenendaal*.

Hoe dan ook, wij wensen iedereen hierbij een Goed 2015 toe. Hou de moed erin, maak er wat van. Alleen samen komen we verder!

Redactie Veense Post

VEENENDAAL WIL FAIRTRADEGEMEENTE WORDEN



ven zijn vertegenwoordigd. Scholen en de gemeente moeten aandacht besteden aan eerlijke handel en het gebruik en de verkoop van fairtrade-producten door bedrijven moet toenemen. Wim Bakker, voorzitter van de *Wereldwinkel Veenendaal*, begon dit jaar met het bij elkaar brengen van belangstellenden. In oktober besloot het college om mee te werken en een subsidie van € 10.000 te verlenen voor het instellen van een werkgroep die het behalen van de titel moet gaan organiseren. Het is de bedoeling dat hierbij ook bedrijfsleven, detailhandel en horeca worden betrokken. In het hart van Veenendaal moet een (tijdelijk) informatiecentrum komen, dat 'het streven en de doelstellingen zichtbaar maakt'.

In het hele land zetten gemeenten zich momenteel in om fairtrade (letterlijk: *eerlijke handel*) te gaan promoten. Mede dankzij GroenLinks is Veenendaal een van de 98 gemeenten die gaan proberen om fairtradegemeente te worden. De bedoeling van de campagne is om de vraag en het aanbod van fairtrade-producten te stimuleren. Daardoor moeten beide leef- en werkomstandigheden ontstaan voor boeren en arbeiders in de derde wereld.

Sinds begin dit jaar zetten verschillende mensen zich in om Veenendaal op de groeiende lijst van Fairtrade-gemeenten te krijgen. Om die titel te mogen voeren moet een gemeente aan een aantal vereisten voldoen. Zo moet er een werkgroep worden ingesteld waarin zowel gemeente, inwoners als bedrijven dat bij armlastige enouder-gezinnen alleen nog maar *macaroni met tomatensaus* op tafel staat. Goede initiatieven uiteraard, maar je zou zeggen: in een samenleving waar zo iets nodig is, is structureel iets mis... Elders in dit blad besteden we dit keer aandacht aan de keerzijde van deze medaille en gaan we in op het onderwerp *Rijkdom in Veenendaal*.

VRJDAG 9 JANUARI, 20.00 UUR: NIEUWJAARSRECEPTIE GROENLINKS
Op vrijdagavond 9 januari as. zijn zowel leden als niet-leden van harte welkom op de *Nieuwjaarsreceptie* van GroenLinks Veenendaal. Samen blikken we vooruit op het komende jaar en willen we toasten op een voor iedereen gezond en voorspoedig 2015. Voor deze receptie zal ons partijkantoor weer sfeervol worden aangekleed en hebben we diverse lekkere hapjes en drankjes voor u klaar staan. Locatie: partijkantoor GroenLinks Veenendaal, Fluitersstraat 2a (boven stadscafé De Uil).

U bent van harte uitgenodigd!
Els Boers, voorzitter
GroenLinks afdeling Veenendaal

2015

GROENE GEDACHTEN

Zo nu en dan is er zo'n onderwerp in het nieuws waar plotseling iedereen geacht wordt een mening over te moeten hebben. Waar in november de zgn. zwarte-pieten-discussie het gesprek van de dag was ging het in december over circussieren. Ook hier schoof weer iedereen aan tafel bij Pauw Zonder Witteman: de circuseigenaar, de dierenactiviste, dan nog de zgn. deskundige (dierenarts) en al snel waren de meningen stevig verdeeld.

Ikzelf heb er eigenlijk geen mening over. Ik kan niet beoordelen of zo'n gezellig olifantje er onder ligt als ie een stuk moet reizen in een olifantenvrachtwagen. Vreemd is wel dat veel dierenvrienden van mening zijn dat een olifant en een tijger thuis horen in de natuur, terwijl dat dan voor honden, katten en cavia's kennelijk weer niet geldt.

Ikzelf ben niet zo'n circusganger, maar als anderen hier plezier aan beleven: wat mij betreft prima. Ik herinner me nog wel dat begin jaren '70 een aantal jeugdige actievoerders in Veenendaal langs een doorgaande weg een groot bord ophingen met de tekst "TONI BOLTINI/HOUTZA-GERIJ LINKSAF". Dat bord verwees naar het toenmalige winterverblijf van de bekende circusbaas, die zonder vergunning een hechte bos had gekapt om meer loopruimte te creëren voor 'zn' dieren. Vandaag de dag is op die plek Residence Rhenen te vinden. De open ruimte achter dit restaurant is nog altijd het resultaat van het brutale optreden van wijlen Toni Boltini. Maar wat ik nou van het circussierenverbod moet vinden weet ik nog steeds niet...

WOUTER BLAUWKOUW

COLOFON

PARTIJBUREAU GROENLINKS VEENENDAAL

Adres: Fluiterstraat 2a, 3901 DK Veenendaal (boven Stadscafé De Uil)
VEENSE POST
De *Veense Post* is een uitgave van de afdeling Veenendaal van GroenLinks.
Redactie: Ingrid Niemans, Kees Oskam, Rinie de Pater, Henk Roor en Marija van Veen.
Fotografie: Rinus van den Berg, Wim Bos, Rieta Mulder, e.a.
Vormgeving: Karin van Rijnbach.
Verschijnt 4 x per jaar. Oplage: 250 exemplaren.

FRACTIESPREEKUUR

De gemeenteraad houdt elke 2^e en 4^e vrijdagavond van de maand (van 19.30 tot 20.30 uur) spreekuur op het partijbureau (trap op, 1^e verdieping).
De koffie staat klaar, u kunt zonder afspraak binnenlopen.

BESTUUR GROENLINKS AFDELING VEENENDAAL

Secretaris: Rinus van den Berg, De Brinken 24, 3901 KW Veenendaal.
Telefoon 0318-515759, e-mailadres: rinusvandenberg@planet.nl

LANDELIJK BUREAU GROENLINKS

Oudegracht 312, 3511 PK Utrecht. Telefoon: 030-2399900
Postadres: Postbus 8008, 3503 RA Utrecht.
Algemene informatie: WWW.GROENLINKS.NL

PROV. STATENFRACTIE GROENLINKS UTRECHT

Archimedeslaan 6 (Kamer 17.47), 3584 BA Utrecht. Telefoon 030-2582463
Meer info: WWW.PROVINCIEUTRECHT.GROENLINKS.NL

TWEEDE KAMERFRACTIE GROENLINKS

Plein 2, 2511 CR Den Haag. Postadres: Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
Telefoon 070-3183030, e-mail: groenlinks@tweedekamer.nl

MEER INFO: WWW.VEENENDAAL.GROENLINKS.NL

VEENSE POST - DECEMBER 2014

GROENLINKS: GEEN SLOOP VEENENDAALHAL EVENEMENTENHAL BLIJFT JAAR LANGER OPEN



Vogelshow 2014 van de Nederlandse Zebra vinken Club in de Veenendaalhal

In de raadsvergadering van 18 december jl. is besloten dat de Veenendaalhal vooralsnog open blijft tot februari 2016. In deze hal worden nu nog grootschalige evenementen georganiseerd. De ongeveer 1.000 m² grote hal wordt vooral gebruikt voor beurzen, rommelmarkten en tentoonstellingen. Daarnaast zijn er af en toe andere events, zoals onlangs nog een grote réunie van Bar-Dancing Suzie Q.

Bij de behandeling van de plannen rond het Stationskwartier werd opnieuw gesproken over de toekomst van de Veenendaalhal. De fractie van de Christen-Unie stelde hierbij voor om de hal open te houden tot er daadwerkelijk bouwactiviteiten gaan plaatsvinden op deze locatie. Het CDA daarentegen (en de andere coalitiepartijen) stelden voor om de huurders nog ruimte te geven tot het laatste huurcontract afloopt.

In de vergadering ontstond hierbij tussen ProVeenendaal en het CDA een discussie over een CDA-voorstel om de gebruikers (huurders) van de hal bij wijze van afscheidskado tienduizend euro mee te geven. D66 zaaidde vervolgens verwarring door in eerste instantie positief te oordelen over het voorstel van de Christenunie, maar uiteindelijk toch het voorstel van het CDA te steunen. In een schorsing kon het verschil van mening tussen ProVeenendaal en het CDA blijkbaar worden opgelost. Het afscheidskado werd niet toegekend aan de verenigingen om de hogere huren van vervangende ruimte te compenseren, maar aan de Stichting Veenendaalhal voor achterstallig onderhoud. Dat voorstel werd uiteindelijk aangenomen.

Kees Oskam

INITIATIEFVOORSTEL GROENLINKS UNANIEM AANGENOMEN GROEN BLIJFT GROEN

Een kleine overwinning in de strijd voor een groener Veenendaal: het initiatiefvoorstel van GroenLinks om groen in bestemmingplannen beter te beschrijven is op 27 november unaniem aangenomen. In voor groen bestende gebieden was tot voor kort ook parkeren of het aanleggen van wegen toegestaan.

Door het initiatiefvoorstel wordt in nieuwe bestemmingsplannen verschil gemaakt tussen twee soorten groen. In de ene soort zijn alleen parken, plantsoenen en water toegestaan, in de andere soort is wat meer vrijheid. Daarvoor kunnen inwoners er van uitgaan dat als zij naast een als groen bestemd terrein wonen dat ook groen blijft en er niet plotseling een parkeerterrein wordt aangelegd.

Kees Oskam

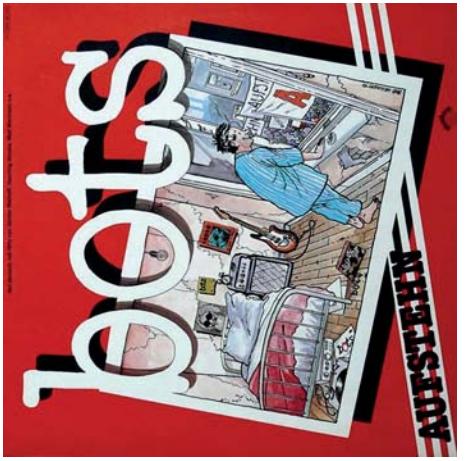
VUURWERK
Ongeveer 70% van de Nederlanders wil het afsteken van vuurwerk door particulieren verbieden. Dat bleek vorig jaar uit een peiling van EenVandaag onder 20.000 mensen. Ca. 14% van de ondervraagden is voor een compleet verbod, de meerderheid wil alleen nog *gemeentelijke vuurwerkshows* toestaan. Dat is ook wat GroenLinks wil: alleen vuurwerk afstellen onder gemeentelijke controle.

Een groot aantal gemeenten heeft dit jaar voor het eerst plaatselijke *knaalverboden* opgelegd. Een besluit van het college van B&W van Hilversum om vuurvrije zones in te voeren haalde onlangs bakzeil bij de voorzieningenrechter. B&W zou niet bevoegd zijn om een vuurwerkverbod af te kondigen. Hoe dan ook, het is een kwestie van tijd voordat het op straat goedien van zgn. vuurwerkbonnen verboden zal worden.

Henk Roor

WAT ZULLEN WE DRINKEN, ZEVEN DAGEN LANG? DE BESTE 10 PROTESTSONGS VAN EIGEN BODEM

Het jaar is bijna voorbij, en dat betekent dat er weer veel lijstjes voorbij komen. De meest bekende, besproken en beluisterde lijst is ook dit jaar weer de Top 2000 Aller Tijden van Radio 2. Met uiteraard veel liedjes over de liefde, of over liefdesverdriet. De Veense Post laat de liefste dit jaar voor wat ie is, en stelde een lijst samen met Nederlandstalige protestsongs. Vaak zijn dat min of meer linksige liedjes. De meeste songs komen overigens uit de jaren '60, '70 en '80. Hieronder de Top 10.



onvervalst Limburgs, : 'De perspektieve voor de toekomst zijn nul komma nul....'

ARMAND: BEN IK TE MIN

Het lijkt wel of alle protestsongs van *beneden de grote rivieren* komen, want ook zanger Armand komt uit Eindhoven. Armand trad al in 1966 op in Veenendaal, waar een kleine 600 jongeren in de Renault-garage van Hoogendoorn (aan de Nieuweweg) met hem mee bliezen 'Ben ik te min, omdat je vader een grotere kar rijdt ... dan de mijne...'. Zingt nog steeds, is ook bekend als hasjroker.

BOTS: ZEVEN DAGEN LANG

'Wat zullen we drinken, zeven dagen lang, wat zullen we drinken, wat een dorst...'. Klassieke linkse meezinger van de uit Eindhoven afkomstige groep Bots. De band trad ook veel op in Duitsland, in 1982 voor een half miljoen mensen bij een vredesdemonstratie in Berlijn. Andere hits van de Bots waren onder meer *Het lied van de werkende jeugd* en *Wie zwijgt stemt toe*.

DOE MAAR :DE BOM

De Brabantse groep Doe Maar scoorde diverse nummer 1-hits, waarvan *De Bom* er een was. Kwam begin jaren '80 uit, toen de wereld in de ban was van de wapenwedloop tussen oost en west. Vooral tienermeisjes zongen het destijds mee uit volle borst: 'Carrière maken, totdat de bom valt... werken aan de toekomst, totdat de bom valt...'

JANSE BAGGE BEND: SOLICITERE

De uit het Zuid-Limburgse Susteren afkomstige *Janse Bagge Bend* schreef tijdens de vorige grote crisis (begin jaren '80) een door een stampend ritme ondersteund lied dat momenteel weer helemaal actueel is. De openingszin, in

HET: IK HEB GEEN ZIN OM OP TESTAAN
De jaren '60-band *Het* werd destijds omschreven als een pop art-band. Als een van de eerste bands schreven ze alle liedjes in hun eigen taal. In 'Ik heb geen zin om op te staan' gaat het over een jongeman die 'geen zin heeft om naar z'n baas te gaan'. Protestsong of toch meer een cultlied?

DE DIJK: RECHT IN DE OGEN

Lied van de Amsterdamse groep *De Dijk* dat niet in de Top 2000 voorkomt, maar wel een duidelijke boodschap heeft. Openingszin: Natuurlijk zijn er hutzlers, klootzakken en slijmjurken...'

KLEIN ORKEST: OVER DE MUUR

Utrechtse band schreef lied over de waanzin van de Koude Oorlog. Zanger Harrie Jekkers scoorde later nog een keer met wat later zou uitgroeien tot een soort van officieus Haags volkslied 'Oh, oh, Den Haag, mooie stad achter de duine....'

vroegeroflater Robert Long

Lied van de Amsterdamse groep *De Dijk* dat niet in de Top 2000 voorkomt, maar wel een duidelijke boodschap heeft. Openingszin: Natuurlijk zijn er hutzlers, klootzakken en slijmjurken...'

ROBERT LONG: JESUS REDT

Utrechter Robert Long was één van de eersten die openlijk zong over zijn homoseksuele geaardheid. Van zijn album *Vroeger of Later* (1974) gingen honderduizenden exemplaren over de toonbank. Hij had niet veel op met geloof en kerk, wat deels verband hield met zijn Jeugdieren in het orthodox-protestantse Ederveen. Zat als kind menig zondag met z'n moeder in de Ned. Herv. Julianakerk in Veenendaal.

Henk Roor



men. Ook het starten van een coffeeshop op een andere locatie is niet toegestaan. Op basis van dit uitgangspunt zijn er nu nog twee coffeeshops in Veenendaal.

Burgemeester W. Kolff heeft onlangs laten doorschemeren van dat beleid af te willen. Een stap in de goede richting. Wat GroenLinks betreft mogen we het beleid verder verruimen, waarbij er meer coffeeshops zouden moeten worden toegestaan. Verschillende gemeenten hanteren een norm van één coffeeshop per 15.000 inwoners. Dat zou voor Veenendaal betekenen dat er ruimte is voor 4 verkooppunten.

GROENLINKS WIL GEMEENTELIJKE WIETPLANTAGES GAAT COFFEESHOPBELEID OP DE SCHOP?

In Nederland is het de goede gewoonte om mensen niet te vervolgen voor de verkoop en het bezit van kleine hoeveelheden softdrugs. Burgemeesters kunnen hierbij onder voorwaarden een aantal verkooppunten voor softdrugs in hun gemeente toestaan. Toen dit beleid werd ingesteld in de jaren '70 was dit nog het toppunt van vooruitstrevendheid. Inmiddels is Nederland ingehaald door een aantal Amerikaanse staten - en door de praktijk. Landen als Portugal en Uruguay besloten afgelopen jaar al tot volledige legalisering.

Het aantal wietgebruikers in Veenendaal is niet bekend, maar op basis van landelijke cijfers kunnen we ervan uitgaan dat dit ergens tussen de 1000 en de 2000 zal liggen. Uit onderzoek is bekend dat een kleine half miljoen landgenooten een ander zijn zaak niet mag overne-

men af en toe een jointje opsteekt. In de jaren '90 jaar besloot de gemeenteraad tot een zogenaamd *uitsterfheidend*. Dit komt er op neer dat als een eigenaar van een coffeeshop met zijn zaak stopt, een ander zijn zaak niet mag overnemen af.

Kees Oskam

IN STRENG-RELIGIEUZE KRINGEN IS NOG VEEL ONBEGRIJP DE ACCEPTATIE HOMO'S EN LESBIENNES MOET BETTER

Aan de acceptatie van homo's en lesbinnen kan nog veel verbeteren. Uit recent onderzoek van het Sociaal Plan Bureau blijkt dat zowel onder orthodoxe protestanten als onder strenggelovige moslims een meerderheid van mening is dat homoseksualiteit verkeerd is. Simpel gezegd: hoe fanaticer men is in het geloof, hoe kleiner de homo-acceptatie is. De invloed van opleidingsnieuveau, geslacht of leeftijd is veel kleiner.

Onze plaatsgenoot Bas Leijgraaff (20) den daardoor gedwongen hun relaties buiten de openbaarheid houden. Dat voor homoseksuelen in Veenendaal meer dan gemiddeld niet vanzelfsprekend is om jezelf geheel vrij te voelen, is duidelijk. Zowel onder streng-religieuze moslims als onder streng-religieuze calvinisten keurt een meerderheid het homohuwelijk nadrukkelijk af. De kerkvergadering van de in Veenendaal sterk vertegenwoordigde christelijk gereformeerde mensen. Vooral minder zelfbewuste homo's en lesbinnen wor-

Marja van Veen

BIJ PROVINCIALE STATENVERKIEZINGEN UTRECHT MARIETTE PENNARTS LIJSTTREKKER

Met huidig gedeputeerde Mariëtte Pennarts op 1 en fractievoorzitter Florian Bekkers op 2 gaat GroenLinks vol vertrouwen de Provinciale Statenverkiezingen van 18 maart 2015 in. Met grote meerderheid is Pennarts gekozen tijdens de provinciale ledenvergadering op zaterdag 29 november. In het Utrecht van GroenLinks wordt volop ingezet op duurzame energie en staat natuur bovenaan de prioriteitenlijst, aldus Mariëtte Pennarts in haar lijsttrekkerspeech.

De afgelopen vier jaar heeft GroenLinks in de Provincie Utrecht deel uitgemaakt van de coalitie met VVD, CDA en D66. Daardoor heeft GroenLinks veel kunnen bereiken, zoals de bouw van drie ecoducten, behoud van culturele festivals en een inzet op duurzaamheid op alle fronten. De in Montfoort woonachtige Mariëtte Pennarts heeft als gedeputeerde voor GroenLinks zorg gedragen voor een zo soepel mogelijke transitie van de jeugdzorg van provincie naar gemeenten.

LIJSTTREKKER

Mariëtte Pennarts-Pouw is sinds 2011 GroenLinks-gedeputeerde voor Jeugdzorg, Cultuur en Strategie. Daarvoor was zij o.a. 4 jaar statemlid en 5 jaar gemeenteraadslid in haar woonplaats Montfoort. Opleidingen en overige functies heeft Mariëtte gehad op het terrein van communicatie en marketing. Eerder was zij werkzaam bij KPN, TNT en ABN-AMRO.

Pennarts: 'De provincie Utrecht is beter af met GroenLinks in de coalitie. De afgelopen periode heb ik als gedeputeerde laten zien dat wij kunnen bezuinigen, maar vervolgens ook weer opbouwen. Dat we bij ingewikkelde processen, zoals de decentralisatie van de jeugdzorg, toch successen kunnen boeken en dat duurzaamheid bovenaan de agenda moet blijven staan. Ik probeer dat te doen in een stijl die van GroenLinks mag verwachten: direct, open, enthousiast en verbindend. Na deze vier jaar is het tijd om te oogsten: de provincie Utrecht kan wel wat meer GroenLinks gebruiken! Een goed verkiezingsresultaat geeft zicht op een nieuwe portefeuille waarin we nog meer van onze groene en duurzame doelstellingen kunnen bereiken. Daar wil ik me als lijsttrekker in de verkiezingscampagne graag 100% voor inzetten.' ■

De nieuwgekozen leden van 12 provinciale statenverkiezingen wel eens veel op de schop gaan. Omdat de nieuwe Eerste Kamer gaan kiezen, hebben de statenverkiezingen op 18 maart as, meer dan ooit grote gevallen voor de landelijke politiek.

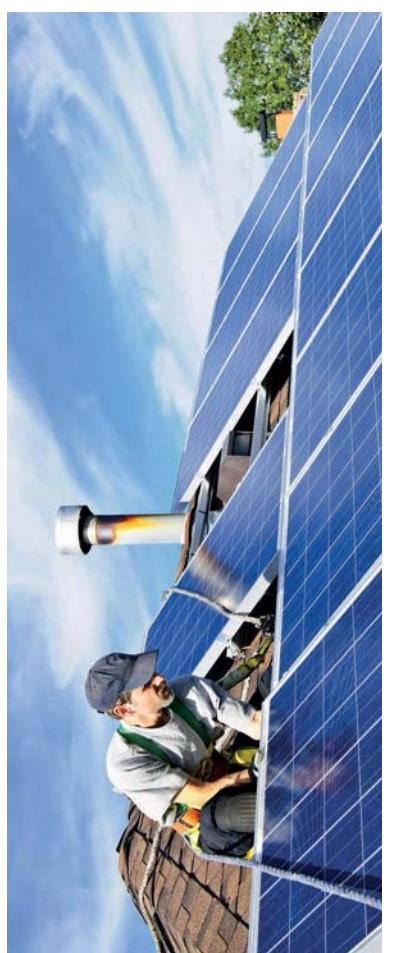


Geheel links Florian Bekkers (nr. 2) en daarnaast lijsttrekker Mariëtte Pennarts

KANDIDATENLIJST

De leden hebben naast het verkiezingsprogramma ook de top van de kandidatenlijst vastgesteld. Mariëtte Pennarts is lijsttrekerster. Op nummer 2 staat fractievoorzitter Florian Bekkers (Bilthoven), daarna volgen Karin Boelhouwer (nr. 3, Wijk bij Duurstede), Huib van Essen (nr. 4, Utrecht) en Erna Kotkamp (nr. 5 Nieuwegein). Bij de laatste Provinciale Statenverkiezingen stemde 9,2 % van de kiezers op GroenLinks, waarmee 4 van de 47 zetels werden behaald.

De Provinciale Staten van Utrecht tellen 47 zetels. De grootste fractie is die van de VVD (11 zetels), gevuld door de PvdA met 6 zetels. Daarna komen het CDA (6 zetels), D66 (5 zetels), PVV (5 zetels), GroenLinks (4 zetels), SP (4 zetels) en de ChristenUnie (2 zetels). Daarnaast zijn er nog 4 eemmansfracties. Afgaande op de opiniepeilingen van de laatste maanden kan er op 18 maart as, bij de statenverkiezingen wel eens veel op de schop gaan. Omdat de nieuwe Eerste Kamer gaan kiezen, hebben de statenverkiezingen op 18 maart as, meer dan ooit grote gevallen voor de landelijke politiek.



MEER INZETTEN OP ZONNESTROOM

Eindejaarsnieuws: 2014 was veruit het warmste jaar sinds in 1706 begonnen werd met het meten van de temperatuur. Je zou zeggen: mooi toch, dan wordt het hier een beetje Zuid-Frankrijk. Maar er is een keerzijde en een oorzaak: de opwarming van de aarde, die veroorzaakt wordt door de uitstoot van broekgas. Nog steeds leeft bij velen te weinig het besef dat we wat het laatste betreft snel moeten overstappen naar een *klimaatneutraal beleid*, waarbij de energie moet komen uit *onuitputbare energiebronnen: zon en wind*.

Gelukkig zagen we afgelopen jaar ook fen als het Groningse gas en geïmporteerde olie waren immiddels goedkoper. Over de problemen met de gaswinning in het noorden van het land is de laatste maanden veel te doen geweest. Een ding is hierbij duidelijk: nog een paar jaar en dan is het ook met betrekking tot de gasvoorraad einde, basta, finito. Poetin's Rusland heeft nog wel wat meer gas in de grond zitten, maar het wäre niet te hopen dat we daarvan afhankelijk worden. In de Verenigde Staten wordt de enorme energiehonger immiddels gestild door ondergrondse gesteenten te *fracken* (kraken), waarbij schaliegas vrijkomt. Maar ook dit moment samen met Rein Bijkerk een 2-mansfractie.

Als Veenendalers weten we maar al te goed dat zogenaamde fossiele energiebronnen uiteindelijk een keer opraken. Het ontstaan van onze woonplaats dateert van het jaar 1550, toen begonnen werd met het afgraven van een ca. 5 meter dikke laag ingeklonken veen, die door de toenmalige grondeigenaren in de vorm van turf werd verkocht aan de hoogstbiedenden. De meeste turf ging overigens naar de stad Antwerpen die brandstof nodig had om stenen te bakken waarmee een nieuwe - grotere - stadsmuur werd opgetrokken. Rond het jaar 1800 was de turf op, afgegraven, en werd de textielnijverheid de voornaamste bron van inkomsten voor ons dorp.

Later draaide ons land jarenlang op kolennij in 1974 dicht ging. Brandstof-

is een zeer tijdelijke oplossing, los van de grote milieuschade die het mee zich meebrengt. Positief nieuws is dat immiddels ook de PvdA in de Tweede Kamer tot het inzicht is gekomen dat we in Nederland niet moeten gaan boren naar schaliegas.

We kunnen dus alleen verder als we eeuwige energiebronnen meer gaan gebruiken. In Duitsland zijn al grote stappen gezet (de zgn. *Energiewende*), waarvan wij als Nederlanders veel kunnen leren. Ook Veenendaal moet nu snel een beleid gaan voeren dat onze gemeente op termijn klimaatneutraal maakt. Niet alleen de gemeente zelf, maar ook burgers, bedrijven en instellingen moeten hierbij betrokken worden. In februari as, gaat we als GroenLinks Veenendaal voor dit thema extra aandacht vragen.

Henk Roor

IN MEMORIAM: GERDA BEUGELSDIJK

Eind november bereikte ons het droevige bericht dat ons oud-raadslid Gerda Beugelsdijk-Michelsen ten gevolge van een noodlotig ongeval is overleden in haar woonplaats Oosterhout (NB). Ononder de benaming Dialoog(PPR/PSP/Onafhankelijken) werd in 1982 het aantal zetels van klein links verdubbeld. Daardoor werd Gerda ons eerste vrouwelijke raadslid, en vormde zij vanaf dat moment samen met Rein Bijkerk een 2-mansfractie.

Deel uitmakende van de min of meer progressieve vleugel van de katholieke kerk, sloot Gerda zich in de jaren '70 aan bij de PPR (Politieke Partij Radikalen). Na enkele jaren raadslid te zijn geweest gaf ze aan dat zij het vaak intensieve raadswerk niet goed kon combineren met de zorg voor haar 3 kleine kinderen. Later verhuisde ze met haar gezin weer terug naar West-Brabant, de streek waar ze eerder ook was geboren. Gerda is 61 jaar geworden. ■

VEEL KAPITAAL OP DE OUDE INDUSTRIETERREINEN DOSSIER: RIJKEN IN VEENENDAAL

Aan de toenemende vermogensongelijkheid in en buiten Nederland zijn de laatste tijd veel woorden besteed, mede doordat dat de Franse econoom *Thomas Piketty* een vuistdik boek schreef over dit onderwerp. In de gemeenteraad komt regelmatig het minima- en armoedebeleid ter sprake. Aan het onderwerp *Rijkdom in Veenendaal* wordt doorgaans minder aandacht besteed. Hieronder daarom een korte blik in de wereld van de lokale vermogenden...

Halverwege de 19^e eeuw was Veenendaal feitelijk nog een soort van derde-wereld-regio. Slechts een enkeling had vermogen, meestal bestaande uit een of meer lappen grond. Pas met de opkomst van de lokale industrie rond 1900 was er ook in Veenendaal sprake van forse kapitaalvorming. De meest succesvolle textiel- en sigarenondernemers lieten aan de Kerkewijk royale woonhuizen en villa's bouwen. De namen van de families Van Leeuwen en Van Schuppen werden hierbij een begrip. Tegenwoordig behoort het nageslacht van deze families tot de categorie 'oud geld'.

Hoe is de stand van zaken anno nu? Waar zit het 'nieuwe geld'? Nederland telt volgens de laatste tellingen 146.000 mensen met een vermogen van meer dan 1 miljoen euro. Hiervan wonen er ca. 200 in Veenendaal. Het grootste deel van dit geld zit overigens in bedrijven, vastgoed, aandelen en pensioenvoorzieningen. Onderlangs presenteerde het blad *Quote de laatste Top 500 van de Rijkste Nederlanders*. Wat opvalt is vooral dat alhier het meeste geld wordt verdient op het jaren '60-industrieterrein *Nijverheid*. Hieronder een overzicht van enkele miljonairs die van daaruit hun onderneming leiden.

STAALHANDELAAR

De rijkste man van Veenendaal is volgens *Quote* al enkele jaren staalhandelaar *Dorus Heuvelman*, die volgens het blad goed is voor 62 miljoen euro. Sinds in 2008 de crisis uitbrak heeft Heuvelman zijn kapitaal overigens aardig zien slinken. Groeide op als zoon van een handelaar in oud metaal uit Veenendaal-Zuid, kocht later de rest van zijn familie

samen goed voor 160 miljoen euro. (dat is ongeveer € 5.000 per Veenendaals huishouden). Momenteel is men druk bezig met een uitbreiding van de koelvriescapaciteit, waar ruimte moet komen om maar liefst 12 miljoen kilo vlees op te slaan. Toen het bedrijf mid-jaren '80 vanuit Zoeterwoude naar Veenendaal kwam was het merendeel van de gemeenteraad erg enthousiaast omdat het bedrijf banen ging aanbieden aan de *lager opgeleiden*. Overigens werd het bedrijf op het laatste Business Event Veenendaal gekozen tot *Onderneming van het jaar*.

RIJSTWAFELS

Een andere bekende naam is de in Aerdenhout woonachtige Hans Vreeman, eigenaar van *Corpeq BV*. Vreeman is volgens *Quote* goed voor € 52 miljoen. Nam ooit de plaatselijke *Hendriks*-groep over. Corpeq BV maakt nu onder meer ziekenhuisbedden, prefab-betonproducten en rijstwafels. Met de rijstwafels (veel export) gaat het momenteel prima, getuige de uitbreiding die *SanoRice* momenteel aan het realiseren is op de hoek van de Wageningselaan. In bekendheid moet Vreeman overigens onder doen voor zijn broer Ruud, die eerder samen met Felix Rottenberg voorzitter was van de PvdA en thans (waarnemend) burgemeester is in Groningen.

DOELPUNTEN

Vermelding verdient hier verder nog de enige multimiljonair met als achternaam Veenendaal, nl. de in Hevedorp (Oosterbeek) woonachtige projectontwikkelaar Herman Veenendaal. Geschat vermoeden: € 70 miljoen. Begin jaren '70 genoot hij bekendheid als goaltjesdief van het Arnhemse *Vitesse*. In de nadagen van zijn voetbalcarrière was hij nog enkele jaren de succesvolle (en goed betaalde) spits was van voetbalvereniging *Door Ons Vrienden Opgericht* (DOVO), alhier. Waarvan akte.

Sjoerd Visser

VLEESHANDEL

In de laatste *Quote* komen we ook een aantal elders woonachtige ondernemers tegen, die hun geld grotendeels in Veenendaal verdienen. Om te beginnen de 3 telgen van *Jan Zandbergen*, eigenaren van het gelijknamige vleesverwerkingsbedrijf aan de Bobinestraat,



HALLENBOUWERS

Voordat Heuvelman zijn snelle financiële opmars begon, voerde volgens hetzelfde *Quote* de familie Hardeman jarenlang de lijst aan met Veenendaalse miljonairs. Wie over de Smalle Zijde rijdt kan het concern (*H. Hardeman Constructie BV*) met 'zn' vele rode bedrijfshallen niet ontgaan. Ooit klein begonnen aan de Dijkstraat, thans vooral bekend als producent van wandsystemen en bouwer van bedrijfshallen. De jongste telg uit de familie, (Harm Hardeman jr.) bouwt momenteel met familiekapitaal een min of meer *reformatorische* evenementshal langs de A12, de *Basiliek* geheten. De Hardemannen verdwenen enkele jaren terug uit de Top 500, hetgeen betekent dat hun kapitaal (in 2009 nog geschat op € 55 miljoen) fors in waarde zou zijn afgangen.